



DOCUMENTO MODELO ITINERARIO FORMATIVO

Infermeria Salut Mental 1

ITINERARI FORMATIU

EIRs SALUT MENTAL

A



ITINERARI FORMATIU PERSONALITZAT

ROTACIONS A REALITZAR DURANT LA RESIDÈNCIA

Segons l'adaptació del Parc de Salut Mar, del programa formatiu per a infermers especialistes en Salut mental, adaptat al programa de l'especialitat segons OM 1356/2011 del 11 de maig, es presenta el nou itinerari formatiu adaptat a 2 anys.

ANY	MES	ROTACIÓ
2018	Maig Setembre	Hospitalització d'Aguts UH 80 H. Mar
	Octubre Desembre	Urgències H. Mar
2019	Gener Març	CSMA Sant Martí Nord
	Abril Maig	Toxicomanies-Pat. Dual CAEM
	Juny i Juliol ----- Agost i Setembre	EMSE H. Mar ----- U.C. Ansietat y Primers Episodis H. Mar
	Octubre Desembre	CSMIJ Sant Martí
2020	Gener Març	PSI Sant Martí
	Abril Final Rotació	Rehabilitació H1 CAEM

OBJECTIUS I COMPETENCIES A ASSOLIR EN CADA ROTACIO

UNITATS D'HOSPITALITZACIO D'AGUTS

Unitat d'ingrés del malalts en descompensació de la seva malaltia.

Objectiu general

- Adquirir els coneixements bàsics, referents a la cura de les alteracions psiquiàtriques que es produeixen en el individu.
- Reforçar l'aspecte educatiu del tractament farmacològic.
- Desenvolupar l'activitat professional amb plena satisfacció, seguretat i garantia pel malalt i el professional.

Objectius específics

Reconeixerà les diferents manifestacions psiquiàtriques de les següents malalties

- Trastorns psicòtics. Esquizofrènia. Tractaments de la psicosi. Valoració i pla de cures.
- Trastorn mental orgànic. Demència. Delirium. Sind. Amnèsic. Valoració i pla de cures.
- Trastorns de l'humor, afectius o del ànim. Classificació segons CIE-10. Valoració i pla de cures.
- Trastorns per ansietat. Formes clíniques. Valoració i pla de cures.
- Trastorns de la personalitat. Classificació. Comorbiditat. Valoració i pla de cures.
- Trastorns de la son. Fases. Normes d'higiene de la son. Cures.
- Principis generals de la psicofarmacologia. Classificació de psicofàrmacs. Cures d'infermeria davant reaccions adverses dels diferents fàrmacs.
- Teràpia electroconvulsiva (TEC). Mecanisme d'acció. Indicacions i contraindicacions.

Competències

- Acollirà al pacient a l'ingrés assegurant al màxim, un ambient de seguretat i col·laboració.
- Actuarà com element afavoridor per la comunicació de les emocions del pacient.
- Assegurarà una correcta pressa de medicació.
- Planificarà i intervindrà en les cures bàsiques d'infermeria en malalts amb simptomatologia psiquiàtrica.
- Desenvoluparà actituds per informar i atendre a les famílies dels pacients.
- Coordinarà les cures dels pacients quan siguin donats d'alta.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 – 2

Grau de Supervisió Directa Sempre amb supervisió directa de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

UNITAT DE PATOLOGÍA DUAL

Anomenem "Patologia dual" a la concurrència en el mateix individu, de un trastorn psiquiàtric i d'abús de com a mínim una substància.

Objectiu general

- Oferir una atenció especialitzada a les persones amb un trastorn per consum d'alcohol o altres tòxics mes un trastorn mental sever, amb greus alteracions del comportament que requereixen un abordatge específic.
- Adquisició de coneixements, per augmentar l'habilitat en el maneig d'aquests pacients, tal i com la seva seguretat i confiança.
- Desenvolupar la sensibilitat del personal d'infermeria, perquè tinguin capacitat per abordar al pacient en situació de consum de tòxics dins d'una malaltia mental.

Competències

- Maneig d'un pla individualitzat en les cures d'infermeria per a cada malalt, com a eina que permeti de forma dinàmica mantenir un nivell de cures ajustades a cada situació.
- Donar informació i reforçar conseqüències negatives de l'abús de substàncies.
- Vincular a centres de seguiment i ajuda.
- Intervencions en situació de crisi.
- Seguiment de complicacions orgàniques.
- Canalització d'ansietat.
- Reconèixer el símptomes d'abstinència.
- Valoració e intervenció en situació d 'abstinència

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 – 2

Grau de Supervisió Directa Sempre amb supervisió directa de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

CENTRE ASSISTÈNCIA I SEGUIMENT (CAS)

Servei ambulatori que s'encarrega de rebre pacients amb trastorn d'abús de substàncies (TUS), per a donar recolzament en la seva malaltia tant a nivell psiquiàtric, psicològic i de les cures infermeres.

ESPAI VENOPUNCIÓ ASSISTIDA (EVA)

Sala de venopunció assistida per la prevenció de riscos.

Objectius generals CAS i EVA

- Reduir el nombre de casos de sobredosi mortal i no mortal.
- Inclusió dins del centre d'atenció de seguiment a les drogodependències amb el procés dels programes:

- Programa d'abús de alcohol.
- Programa abús de cocaïna.
- Programa d'altres drogues.
- Programa d'atenció a la naloxona.
- Programa d'atenció a la metadona.

Objectius específics CAS i EVA

- Augmentar el coneixements sobre situacions de risc de sobredosi associat al consum de drogues.
- Coneixements i prevenció sobre la sobredosi.
- Saber identificar una sobredosi.
- Actuacions davant la sobredosi.
- Formació pels consumidors i/o familiars.
- Conèixer i saber aplicar els programes de distribució de la metadona.
- Educació i conductes sexuals.
- Integració a la xarxa de Salut mental.
- Mesures higièniques per a reduir malalties infeccioses.
- Suport a la prevenció a les conductes sexuals de risc.

Competències

- Assolir les pràctiques i coneixements dels objectius específics.
- .Efectuar les primeres visites i successives.
- Practicar les tècniques de control i seguiment individualitzat de cada pacient.
- Coordinació i cooperació amb altres centres de la xarxa.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2 - 1

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent Al inici de la rotació el grau de supervisió es directa i progressivament passa a ser indirecta amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

PROCÉS DE REHABILITACIÓ PSICOSOCIAL UNITATS D'HOSPITALITZACIÓ MITJA-LLARGA ESTADA

Objectius generals.

- Proporcionar cures als pacient i famílies per tal de potenciar les capacitats i recursos personals i socials
- Afavorir l'autocura dels pacients per tal d'assolir el màxim d'autonomia possible en la seva reinserció i rehabilitació, tenint en compte les seves peculiaritats i necessitats i potenciant la prevenció i promoció de la Salut mental.

Objectius específics

- Atenció a les cures integrals dels pacients
- Realitzar intervencions de suport i seguiment individualitzat respecte les necessitats dels pacients.
- Dur a terme programes específics
- Realitzar intervencions grupals i individuals a famílies
- Realització de teràpies en patologies concretes Coordinació amb les estructures assistencials, socials i amb altres p per tal de garantir la continuïtat de les cures.
- Assolir les competències pròpies de la infermera especialista en Salut mental en un programa de rehabilitació psicosocial.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental

SALUT MENTAL COMUNITARIA (CSM)

Els CSM (Centre de Salut mental), compleixen el rol de recolzament i suport especialitzat per a les cures i protecció de la Salut mental en una població determinada. Per això te la concepció, com a un complement que conforma la xarxa assistencial del territori i principalment en l'àmbit d'atenció primària.

Objectiu general

- Adquisició del coneixement en l'atenció especialitzada, dels pacients derivats per primària, desenvolupant i aplicant programes generals i específics.
- Control i seguiment dels pacients donats d'alta de la unitat d'especialització.
- Aprendre a donar el Servei adequat d'atenció a l'usuari del CSM, segons les normes ètiques i deontològiques, garantint els drets a la persona, així com la confidencialitat de la informació.

Competències

- Assolir les cures d'infermeria en Salut Mental de la població que correspon en regim ambulatori
- Establir el primer contacte amb el pacient mitjançant l'elaboració del protocol d'escollida, valorant la demanda preferent.
- Col·laborar en el control i seguiment dels pacients que han tingut atenció en el centre..
- Realitzar visites domiciliaries segons demanda i en consideració estrictament necessària pel tractament del pacient.
- Administració de tractaments farmacològics en el CSM. Fent us i maneig dels protocols farmacològics de liti, clozapina i depots.
- Participació i col·laboració en els diferents programes que es realitzant al centre, tal com: Programa de Servei Individualitzat (PSI) , Programa Tractament Individualitzat (PTI) i Trastorn Mental Sever (TMS)..
- Participació i col·laboració donant recolzament en formació i coordinació en els equips d'atenció primària.

Objectius específics

Assolir totes les competències descrites.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2 - 1

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent Al inici de la rotació el grau de supervisió es directa i progressivament passa a ser indirecta amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

CENTRE SALUT MENTAL INFANTO JUVENIL (CSMIJ)

El CSMIJ es un Servei sanitari destinat a proporcionar assistència ambulatoria especialitzada en Salut mental a la població infantil i juvenil, esta format per un equip multidisciplinari de diferents professionals i d'infermeria.

Objectiu general

- Control i seguiment dels pacients.
- Assistència clínica i tractament.
- Prevenció i treball en l'àmbit comunitari.
- Coordinació amb els diferents nivell i recursos assistencials de Salut mental

Competències

- Participació i col·laboració donant recolzament en formació i coordinació en els equips d'atenció primària.
- Participació i col·laboració en els diferents programes que es realitzant al centre, incloent Salut i escola.
- Col·laborar en el control i seguiment dels pacients que han estat atesos al centre.
- Coordinació amb les famílies.
- Participació i col·laboració en el programa trastorn mental greu (TMG)
- Participació en els tractaments individuals i en els grups psicoeducatius, en pacients i família.

Objectius específics

Assolir totes les competències com a infermera especialista en l'atenció a la població atesa.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2 - 1

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent Al inici de la rotació el grau de supervisió es directa i progressivament passa a ser indirecta amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

URGÈNCIES PSIQUIÀTRIQUES

Entenen com a urgències psiquiàtriques les situacions en que els símptomes psicopatològics son percebuts com pertorbadors o com amenaça cap al propi individu i el entorn a on hi ha un fracàs en les capacitats adaptatives i també del entorn familiar.

Objectiu general

- Acollida del usuari amb atenció àgil i personalitzada des de el moment que el usuari accedeix al Servei d'urgències.
- Relació amb la família proporcionant l'informació i suport necessari, per tal de disminuir l'ansietat inicial i aconseguir la seva implicació en la cura.
- Treball en equip afavorint la continuïtat de cures un cop resolta la situació d'urgència.
- Orientar cap a d'altres dispositius assistencials un cop finalitzada l'urgència

Competències

- Disponibilitat d'atenció cap al pacient per ajudar a resoldre una situació determinada, transmeten sinceritat i confiança.
- Comprensió empàtica per afavorir en el pacient el sentiment de cura sense la creació de falses expectatives.
- No entrar en la discussió en el discurs del pacient o del entorn familiar.
- Millorar la qualitat del contacte i el tipus de suport per ajudant-se a minvar certes situacions agudes.
- Actitud de atenció neutral sense mostrar els propis sentiments.

Objectius específics

Assolir totes les competències com a infermera especialista en el àmbit d'urgències.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 – 2

Grau de Supervisió Directa Sempre amb supervisió directa de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

HOSPITAL DE DIA D'ADULTS

Concepte d'Hospital de Dia

Dispositiu assistencial de tractament actiu TMS en règim de dia.

Servei ambulatori.

Tractament més intensiu i estructurat que el ambulatori normal.

Serveis clínics estructurats, coordinats i terapèuticament intensius.

Objectiu principal

- Tractament Intensiu
- Integral
- Individualitzat dels TMS.

Objectius Específics

- Actuar sobre el quadre clínic: buscant la milloria i remissió parcial o total.
- Actuar sobre Factors Familiars i Socials, que modulen el curs, la resposta als tractaments i el pronòstic de la malaltia.
- Incidir sobre les Conseqüències del Procés Patològic.
- Incidir sobre las Conseqüències Socials de la malaltia mental.
- Disminució i afrontament de la simptomatologia psiquiàtrica.
- Prevenció i reducció de recaigudes.
- Prevenció del deteriorament.
- Millorar l'ajust i funcionament social dels malalts.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2 - 1

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

PROGRAMA SE SEGUIMENT INDIVIDUALITZAT (PSI)

Basat en el model de gestió de casos (case management).

Proposta d'un mètode organitzatiu i d'un procés actiu de gestió dels Trastorns Mentals Greus (TMS) a la comunitat.

Destinat a usuaris exclosos o en risc d'exclusió.

Contacte freqüent i continuat.

Es proposa desenvolupar el PSI com una eina per millorar l'atenció a aquests pacients per donar una resposta més adient a les necessitats dels pacients amb TMS amb repercussions psicosocials greus i amb una utilització de serveis múltiple i perllongada,

- Objectiu operacional en el Pla de Salut de Catalunya 1996/98

Objectius docents del EIR

1.- Coneixement de la Xarxa de Salut Mental i del Servei.

2.- Aprendre l'abordatge i el maneig adients del pacient, des de les vessants assistencials d'aquest Servei.

3.- Treball en equip: Equip PSI, coordinacions.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2 - 1

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent Al inici de la rotació el grau de supervisió es directa i progressivament passa a ser indirecta amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

PROGRAMES ESPECÍFICS

EMSE

Es un programa de suport i atenció especialitzada a les urgències psiquiàtriques

Objectiu general

- Millora l'atenció de les urgències extrahospitalàries, a partir de la formació i col·laboració amb els professionals del SEM, i també amb els diferents dispositius de Salut mental.

Competències

- Identificar pacients TMG resistents o refractaris a l'assistència.
- Atendre els TMG en situació de risc o descompensació psicopatològica que no rebem assistència normalitzada, desvinculats o be en risc de descompensació.

- Efectuar visites tant a nivell ambulatori com domiciliaries.

Objectius específics

- Conèixer el funcionament de l'EMSE
- Primeres entrevistes de familiars i avaluació dels casos
- Maneig del pacient en el domicili
- Maneig dels ingressos involuntaris des de el domicili
- Assistència a les reunions d'equip on s'avaluen els casos dels pacients
- Assistència a sessions d'infermeria i sessions clíniques de l'INAD
- Realització, al menys, d'una recollida d'alerta, realitzant totes les gestions protocolitzades des de la obertura del cas fins la seva finalització (recollida d'informació, entrevista amb la família, valoració i seguiment al domicili, tancament i devolució del cas al professional que ens dona l'alerta).
- Familiarització amb la base de dades de l'EMSE.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2 - 1

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent Al inici de la rotació el grau de supervisió es directa i progressivament passa a ser indirecta amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

UNITAT D'ANSIETAT

És un servei suprasectorial incorporat a la xarxa de Salut mental que atén aquelles persones majors de 18 anys amb orientació diagnòstica primària de trastorn de pànic amb o sense agorafòbia, fòbia social, fòbia específica, trastorn per estrès posttraumàtic, trastorn obsessiu-compulsiu i trastorn d'ansietat generalitzada

Objectiu general

- L'objectiu principal és l'avaluació, el diagnòstic i el tractament de les persones amb trastorns d'ansietat.
- Altres objectius són la recerca en diversos aspectes relacionats amb els trastorns d'ansietat i la docència i la formació per part de personal especialitzat.
Competències
- Donat suport als tractaments d'una manera més adequada a les característiques clíniques i de l'entorn de cada persona.
- Participació en les activitats tant a nivell individuals com a grupal del servei.
- Participació en les teràpies d'exposició.

Objectius específics

Assolir totes les competències d'infermera especialitzada, dins el programa.

Nivell de Responsabilitat del Resident 3 - 2 - 1

Grau de Supervisió Directa i Progressivament Decreixent Al inici de la rotació el grau de supervisió es directa i progressivament passa a ser indirecta amb supervisió de l'infermera referent Especialista de Salut Mental.

ITINERARIO FORMATIVO

EIRs SALUD MENTAL

A



ITINERARIO FORMATIVO PERSONALIZADO

ROTACIONES A REALIZAR DURANTE LA RESIDENCIA

Según la adaptación del Parc de Salut Mar, del programa formativo para enfermeros especialistas en Salud Mental, adaptado al programa de la especialidad según OM 1356/2011 del 11 de mayo, se presenta el nuevo itinerario formativo adaptado a 2 años.

AÑO	MES	ROTACIÓN
2018	Mayo Septiembre	Hospitalización Agudos UH 80 H. Mar
	Octubre Diciembre	Urgencias H. Mar
2019	Enero Marzo	CSMA Sant Martí Nord
	Abril Mayo	Toxicomanías-Pat. Dual CAEM
	Junio y Julio ----- Agosto y Septiembre	EMSE H. Mar ----- U.C. Ansiedad y Primeros Episodios H. Mar
	Octubre Diciembre	CSMIJ Sant Martí
2020	Enero Marzo	PSI Sant Martí
	Abril Final Rotación	Rehabilitación H1 CAEM

OBJETIVOS Y COMPETENCIAS A ADQUIRIR EN CADA ROTACIÓN

UNIDADES DE HOSPITALIZACIÓN DE AGUDOS

Unidad de ingreso de pacientes en descompensación de su enfermedad.

Objetivo general

- Adquirir los conocimientos básicos, referentes al cuidado de las alteraciones psiquiátricas que se producen en el individuo.
- Reforzar el aspecto educativo del tratamiento farmacológico.
- Desarrollar la actividad profesional con plena satisfacción, seguridad y garantía para el paciente y el profesional.

Objetivos específicos

Reconocerá las diferentes manifestaciones psiquiátricas de las siguientes patologías:

- Trastornos psicóticos. Esquizofrenia. Tratamientos de la psicosis. Valoración y plan de curas.
- Trastorno mental orgánico. Demencia. Delirium. Sind. Amnésico. Valoración y plan de curas.
- Trastornos del humor, afectivos o del ánimo. Clasificación según CIE-10. Valoración y plan de curas.
- Trastornos por ansiedad. Formas clínicas. Valoración i plan de curas.
- Trastornos de la personalidad. Clasificación. Comorbilidad. Valoración i plan de curas.
- Trastornos del sueño. Fases. Normes de higiene del sueño. Curas.
- Principios generales de la psicofarmacología. Clasificación de psicofármacos. Curas de enfermería ante reacciones adversas del los diferentes fármacos.
- Terapia electroconvulsiva (TEC). Mecanismo de acción. Indicaciones i contraindicaciones.

Competencias

- Acogerá al paciente al ingreso asegurando al máximo, un ambiente de seguridad i colaboración.
- Actuará como elemento favorecedor para la comunicación de las emociones del paciente.
- Asegurará una correcta toma de medicación.
- Planificará e intervendrá en los cuidados básicos de enfermería en pacientes con sintomatología psiquiátrica.
- Desarrollará actitudes para informar y atender a las familias de los pacientes.
- Coordinará los cuidados del los pacientes cuando sean dados de alta.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 – 2

Grado de Supervisión Directa Siempre con supervisión directa de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

UNIDAD DE PATOLOGÍA DUAL

Denominamos “Patología dual” a la concurrencia en el mismo individuo, de un trastorno psiquiátrico y de abuso de como mínimo una sustancia.

Objetivo general

- Ofrecer una atención especializada a las personas con un trastorno por consumo de alcohol u otros tóxicos más un trastorno mental severo, con graves alteraciones del comportamiento que requieren un abordaje específico.
- Adquisición de conocimientos, para aumentar la habilidad en el manejo de estos pacientes, tal y como luz seguridad y confianza.
- Desarrollar la sensibilidad del personal de enfermería, para que tengan capacidad para abordar al paciente en situación de consumo de tóxicos dentro de una enfermedad mental.

Competencias

- Manejo de un plan individualizado en los cuidados de enfermería para cada enfermo, como una herramienta que permita de forma dinámica mantener un nivel de cuidados ajustados a cada situación.
- Dar información y reforzar consecuencias negativas del abuso de sustancias.
- Vincular a centros de seguimiento y ayuda.
- Intervenciones en situación de crisis.
- Seguimiento de complicaciones orgánicas.
- Canalización de ansiedad.
- Reconocer los síntomas de abstinencia.
- Valoración e intervención en situación de abstinencia.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 – 2

Grado de Supervisión Directa Siempre con supervisión directa de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

CENTRO DE ASISTENCIA Y SEGUIMIENTO (CAS)

Servicio ambulatorio que se encarga de ayudar a pacientes con trastorno de abuso de sustancias (TUS), para dar soporte en su patología tanto a nivel psiquiátrico, psicológico y de los cuidados enfermeros.

ESPACIO VENOPUNCIÓN ASISTIDA (EVA)

Sala de venopunción asistida para la prevención de riesgos.

Objetivos generales CAS i EVA

- Reducir el número de casos de sobredosis mortal i no mortal.
- Inclusión dentro del centro de atención de seguimiento a las drogodependencias con el proceso de los programas:
 - Programa de abuso de alcohol.
 - Programa abuso de cocaína.
 - Programa de otras drogas.
 - Programa de agenció a la naloxona.
 - Programa de agenció a la metadona.

Objetivos específicos CAS i EVA

- Aumentar los conocimientos sobre situaciones de riesgo de sobredosis asociado al consumo de drogas.
- Conocimientos y prevención sobre la sobredosis.
- Saber identificar una sobredosis.
- Actuaciones ante la sobredosis.
- Formación para los consumidores y/o familiares.
- Conocer y saber aplicar los programas de distribución de la metadona.
- Educación i conductas sexuales.
- Integración a la red de salud mental.
- Medidas higiénicas para reducir enfermedades infecciosas.
- Soporte a la prevención de las conductas sexuales de riesgo.

Competencias

- Adquirir las prácticas y conocimientos del los objetivos específicos.
- Efectuar las primeras visitas y sucesivas.
- Practicar les técnicas de control y seguimiento individualizado de cada paciente.
- Coordinación i cooperación con otros centros de la red.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2 - 1

Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente Al inicio de la rotación el grado de supervisión es directa y progresivamente pasa a ser indirecta con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

PROCESO DE REHABILITACIÓN PSICOSOCIAL UNIDADES DE HOSPITALIZACIÓN MEDIA-LARGA ESTANCIA

Objetivos generales.

- Proporcionar cuidados a los pacientes y familias con el objetivo de potenciar las capacidades y recursos personales y sociales
- Favorecer el autocuidado de los pacientes para lograr el máximo de autonomía posible en su reinserción y rehabilitación, teniendo en cuenta sus peculiaridades y necesidades y potenciando la prevención y promoción de la salud mental.

Objetivos específicos

- Atención a los cuidados integrales de los pacientes
- Realizar intervenciones de soporte y seguimiento individualizado respecto a las necesidades de los pacientes.
- Llevar a término programas específicos.
- Realizar intervenciones grupales e individuales a familias
- Realización de terapias en patologías concretas.
- Coordinación con las estructuras asistenciales, sociales y con otros para garantizar la continuidad de los cuidados.
- Adquirir las competencias propias de la enfermera especialista en salud mental en un programa de rehabilitación psicosocial.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2

Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

SALUD MENTAL COMUNITARIA (CSM)

Los CSM (Centro de salud mental), cumplen el rol de refuerzo y soporte especializado para los cuidados y protección de la salud mental en una población determinada. Por eso tiene la concepción, de complemento que conforma la red asistencial del territorio y principalmente en el ámbito de atención primaria.

Objetivo general

- Adquisición del conocimiento en la atención especializada, de los pacientes derivados por primaria, desarrollo y aplicación de programas generales y específicos.
- Control y seguimiento de los pacientes dados de alta de la unidad de especialización.
- Aprender a dar el Servicio adecuado de atención al usuario del CSM, según las normas éticas y deontológicas, garantizando los derechos a la persona, así como la confidencialidad de la información.

Competencias

- Lograr los cuidados de enfermería en Salud Mental de la población que corresponda en régimen ambulatorio.
- Establecer el primer contacto con el paciente mediante la elaboración del protocolo de acogida, valorando la demanda preferente.
- Colaborar en el control y seguimiento de los pacientes que han tenido atención en el centro.
- Realizar visitas domiciliarias según demanda y en consideración, estrictamente necesaria para el tratamiento del paciente.
- Administración de tratamientos farmacológicos en el CSM. Haciendo uso y manejo de los protocolos farmacológicos de litio, clozapina i depots.
- Participación y colaboración en los diferentes programas que se realizan en el centro, tal como: Programa de Servicios Individualizados (PSI), Programa Tratamiento Individualizado (PTI) i Trastorno Mental Severo (TMS).
- Participación y colaboración dando refuerzo en formación y coordinación en los equipos de atención primaria.

Objetivos específicos

Lograr todas las competencias descritas.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2 - 1

Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente Al inicio de la rotación el grado de supervisión es directa i progresivamente, pasa a ser indirecta con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

CENTRO DE SALUD MENTAL INFANTO JUVENIL (CSMIJ)

El CSMIJ es un Servicio sanitario destinado a proporcionar asistencia ambulatoria especializada en salud mental a la población infantil i juvenil, formado por un equipo multidisciplinario de diferentes profesionales y de enfermería.

Objetivo general

- Control y seguimiento de los pacientes.
- Asistencia clínica y tratamiento.
- Prevención y trabajo en el ámbito comunitario.
- Coordinación con los diferentes niveles y recursos asistenciales de salud mental.

Competencias

- Participación y colaboración dando refuerzo en formación y coordinación en los equipos de atención primaria.
- Participación y colaboración en los diferentes programas que se realizan en el centro, incluyendo salud y escuela.
- Colaborar en el control y seguimiento de los pacientes que han estado atendidos en el centro.
- Coordinación con las familias.
- Participación y colaboración en el programa trastorno mental grave (TMG).
- Participación en los tratamientos individuales y en los grupos psicoeducativos, en pacientes y familia.

Objetivos específicos

Adquirir todas las competencias como enfermera especialista en la atención a la población atendida.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2 - 1

Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente Al inicio de la rotación el grado de supervisión es directa i progresivamente, pasa a ser indirecta con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

URGENCIAS PSIQUIÁTRICAS

Se entienden como urgencias psiquiátricas las situaciones en que los síntomas psicopatológicos son percibidos como perturbadores o como amenaza hacia el propio individuo y el entorno en donde hay un fracaso en las capacidades adaptativas y también del entorno familiar.

Objetivo general

- Acogida del usuario con atención ágil y personalizada desde el momento que el usuario acceda al Servicio de urgencias.
- Relación con la familia proporcionando la información y soporte necesario, para disminuir la ansiedad inicial y conseguir su implicación en el cuidado.
- Trabajo en equipo, favoreciendo la continuidad de cuidados una vez resuelta la situación de urgencia.
- Orientar hacia otros dispositivos asistenciales una vez finalizada la urgencia.

Competencias

- Disponibilidad de atención hacia el paciente para ayudar a resolver una situación determinada, transmitiendo sinceridad y confianza.
- Comprensión empática para favorecer en el paciente, el sentimiento de cuidado sin la creación de falsas expectativas.
- No entrar en la discusión en el discurso del paciente o del entorno familiar.
- Mejorar la calidad del contacto y el tipo de soporte para contribuir a reducir ciertas situaciones agudas.
- Actitud de atención neutral sin mostrar los propios sentimientos.

Objetivos específicos

Conseguir todas las competencias como enfermera especialista en el ámbito de urgencias.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 – 2

Grado de Supervisión Directa Siempre con supervisión directa de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

HOSPITAL DE DIA ADULTOS

Concepto de Hospital de Día

Dispositivo asistencial de tratamiento activo TMS en régimen de día.

Servicio ambulatorio.

Tratamiento más intensivo y estructurado que el ambulatorio normal.

Servicios clínicos estructurados, coordinados y terapéuticamente intensivos.

Objetivo principal

- Tratamiento Intensivo
- Integral
- Individualizado de los TMS.

Objetivos Específicos

- Actuar sobre el cuadro clínico: buscando mejoría, remisión parcial o total.
- Actuar sobre Factores Familiares y Sociales, que modulan el curso, la respuesta a los tratamientos y el pronóstico de la enfermedad.
- Incidir sobre las Consecuencias del Proceso Patológico.
- Incidir sobre las Consecuencias Sociales de la enfermedad mental.
- Disminución y afrontamiento de la sintomatología psiquiátrica.
- Prevención y reducción de recaídas.
- Prevención del deterioro.
- Mejorar el ajuste y funcionamiento social de los pacientes.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2 - 1
Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

PROGRAMA PLAN DE SEGUIMIENTO INDIVIDUALIZADO (PSI)

Basado en el modelo de gestión de casos (case management).

Propuesta de un método organizativo y de un proceso activo de gestión de los Trastornos Mentales Graves (TMS) en la comunidad.

Destinado a usuarios excluidos o en riesgo de exclusión.

Contacto frecuente y continuado.

Se propone desarrollar el PSI como una herramienta para mejorar la atención de los pacientes con TMS con repercusiones psicosociales graves y con una utilización de servicios múltiple i prolongada.

- Objetivo operacional en el Pla de Salut de Catalunya 1996/98

Objetivos docentes del EIR

- 1.- Conocimiento de la Red de Salud Metal y del Servicio.
- 2.- Aprender el abordaje y el manejo adecuado del paciente, desde las vertientes asistenciales de este Servicio.
- 3.- Trabajo en equipo: Equipo PSI, coordinaciones.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2 - 1

Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente Al inicio de la rotación el grado de supervisión es directa i progresivamente, pasa a ser indirecta con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

PROGRAMAS ESPECÍFICOS

EMSE

Es un programa de soporte y atención especializada a las urgencias psiquiátricas

Objetivo general

- Mejora la atención de las urgencias extrahospitalarias, a partir de la formación y colaboración con los profesionales del SEM, y también con los diferentes dispositivos de salud mental.

Competencias

- Identificar pacientes TMG resistentes o refractarios a la asistencia.
- Atender los TMG en situación de riesgo o descompensación psicopatológica que no reciben asistencia normalizada, desvinculados o bien en riesgo de descompensación.
- Efectuar visitas tanto a nivel ambulatorio como domiciliarias.

Objetivos específicos

- Conocer el funcionamiento del EMSE.
- Primeras entrevistas de familiares y evaluación de los casos.
- Manejo del paciente en el domicilio.
- Manejo de los ingresos involuntarios desde el domicilio.
- Asistencia a las reuniones de equipo donde se evalúan los casos de los pacientes
- Asistencia a sesiones de enfermería y sesiones clínicas de l'INAD
- Realización, al menos, de una recogida de alerta, realizando todas las gestiones protocolizadas desde la abertura del caso hasta su finalización (recogida de información, entrevista con la familia, valoración y seguimiento en el domicilio, cierre y devolución del caso al profesional que nos da la alerta).
- Familiarización con la base de datos de l'EMSE.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2 - 1

Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente Al inicio de la rotación el grado de supervisión es directa i progresivamente, pasa a ser indirecta con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.

UNITAT DE ANSIEDAD

Es un servicio suprasectorial incorporado a la red de salud mental que atiende aquellas personas mayores de 18 años con orientación diagnóstica primaria de trastorno de pánico con o sin agorafobia, fobia social, fobia específica, trastorno por estrés postraumático, trastorno obsesivo-compulsivo y trastorno de ansiedad generalizada.

Objetivo general

- El objetivo principal es la evaluación, el diagnóstico y el tratamiento de las personas con trastornos de ansiedad.
- Otros objetivos son la investigación en diversos aspectos relacionados con los trastornos de ansiedad y la docencia y la formación por parte de personal especializado.

Competencias

- Dar soporte a los tratamientos de una manera más adecuada a las características clínicas y del entorno de cada persona.
- Participación en las actividades tanto a nivel individual como grupal del servicio.
- Participación en las terapias de exposición.

Nivel de Responsabilidad del Residente 3 - 2 - 1

Grado de Supervisión Directa y Progresivamente Decreciente Al inicio de la rotación el grado de supervisión es directa i progresivamente, pasa a ser indirecta con supervisión de la enfermera referente Especialista de Salud Mental.